

Rapport Veiligheidsmonitor en sociale opbrengsten 2019-2020

Verantwoording gebruikte instrumenten

Keuze voor ZIEN! Leer- en leefklimaat als monitoringsinstrument voor sociale veiligheid

Als school maken we ook gebruik van ZIEN! voor het observeren van het welbevinden, de betrokkenheid en de sociale vaardigheden. In 2019 hebben we voor het eerst gebruik gemaakt van de ZIEN!1-16 vragenlijst voor leerkrachten. Deze versie is meer geschikt voor het SBO omdat de resultaten met eigen normen kunnen worden vergeleken.

We willen graag de leerlingen (die dat kunnen) op vergelijkbare schalen bevragen, omdat we het belangrijk vinden dat de resultaten ook daadwerkelijk gebruikt worden voor het verbeteren van de veiligheidsbeleving als dat nodig blijkt te zijn. Door op vergelijkbare schalen te observeren/te bevragen, kun je resultaten goed vergelijken en inschatten of leerlingen een goed beeld hebben van hoe het gaat / of leerkrachten goed observeren.

Een tweede belangrijke voordeel van ZIEN! vinden we dat de resultaten per leerling bekend zijn. Hierdoor kunnen we snel bepalen met welke leerlingen we in gesprek gaan / die we beter gaan observeren.

Bovendien zitten alle resultaten dan in één systeem en kan er bekeken worden of er per leerling/groep (als de groep redelijk hetzelfde blijft) trends waarneembaar zijn.

Privacy gewaarborgd

De vragenlijst is als volgt afgenomen, om te bevorderen dat de leerlingen zo eerlijk mogelijk antwoord geven:

- De groepsleerkrachten hebben de vragenlijsten afgenomen. Deze persoon is vertrouwd voor de leerlingen, waardoor ze eerlijk zullen antwoorden.
- De vragenlijst is in de eigen groepen afgenomen.
- Vooraf en achteraf is duidelijk verteld wat het doel is van de vragenlijst en wat er met de uitkomsten gebeurt:
'Ik ben heel benieuwd hoe jullie over jezelf denken. Daar is deze vragenlijst voor. Het gaat dus over jezelf, er is daarom geen goed of fout antwoord. Je vult in wat jij denkt, voelt of doet. Daarom is het belangrijk dat je de vragenlijst eerlijk invult, ook als je denkt dat het niet zo'n leuk antwoord is. Alle antwoorden zijn goed, als het maar is wat jij denkt, voelt of doet. Je krijgt er ook geen cijfer voor. De antwoorden ga ik gebruiken om je beter te kunnen begrijpen en om je te kunnen helpen als dat nodig is.'

Representativiteit

De leerlingen die vragenlijst hebben ingevuld, vormen een representatieve afspiegeling van de leerling populatie.

Hoe de keus gemaakt is wie we de vragenlijst hebben laten invullen:

- Alle leerlingen van groep 7 en 8 hebben we ZIEN! laten invullen ongeacht welke leerroute ze volgen. Voor de jongere kinderen zullen de antwoorden weinig informatie geven, is de verwachting, omdat die leerlingen nog nauwelijks/niet kunnen reflecteren op hun eigen gedrag/hun taalniveau en -begrip is te laag/hun beleving heel erg wordt bepaald door wat er nu of zojuist gebeurt/is gebeurd.

Voor de leerlingen die niet zijn bevraagd met een vragenlijst, zijn we als school wel bewust en planmatig bezig met het in kaart brengen van de veiligheidsbeleving en het zoeken naar verbetering ervan als het nodig is:

- Twee keer per jaar vult iedere leerkracht ZIEN! in. Daarin is expliciet aandacht voor het welbevinden van de leerling. Als er minder signalen van welbevinden zichtbaar zijn, wordt altijd in overleg met de overige betrokkenen rond de leerling (in ieder geval ouders) gezocht naar mogelijke oorzaken en oplossingen
- Aan ouders wordt gevraagd (ook door het laten invullen van een oudertevredenheidspeiling) hoe zij het welbevinden van hun kind zien en hoe het kind de veiligheid en de contacten met leeftijdgenoten en volwassenen op school ervaart.
- In de oudertevredenheidspeiling en medewerkerstevredenheidspeiling komt het thema veiligheidsbeleving van de leerlingen terug.

Leerlingvragenlijst Leer-en leefklimaat oktober 2019:

Overzicht schoolgegevens	
Eliëzerschool	
Brincode school:	03BI
Schooljaar:	2019-2020
Totaal aantal ingevulde vragenlijsten Leer- en leefklimaat:	24
Aantal leerlingen leerjaar 5-8:	47
Gemiddelde score WB	2,94
Gemiddelde score PB	3,86
Gemiddelde score VB	3,48

Legenda	
	Veld wordt automatisch gevuld
	Door school in te vullen veld
	Lager dan 2 standaarddeviaties van landelijk gemiddelde
	Lager dan 1 standaarddeviatie van landelijk gemiddelde
	Tussen 1 standaarddeviatie hoger en lager dan het gemiddelde
	Hoger dan 1 standaarddeviatie van landelijke gemiddelde
	Lager dan of gelijk aan landelijk gemiddelde
	Hoger dan landelijk gemiddelde

	Dat is (bijna) altijd zo	Dat is vaak zo
1. Andere kinderen doen mij pijn.	0,00%	4,17%
2. Andere kinderen schelden mij uit.	0,00%	0,00%
3. Andere kinderen sluiten mij buiten.	0,00%	0,00%
4. Andere kinderen lachen mij uit.	0,00%	0,00%

Benchmarkgegevens september 2018

Tabel 1

Benchmarkgegevens op schoolniveau van de gemiddelden per categorie

Categorie	M	SD
Welbevinden	3,14	0,18
Pestbeleving	3,69	0,12
Veiligheidsbeleving	3,49	0,17

Tabel 2

Landelijk gemiddelde op schoolniveau van de percentages per stelling voor Pestbeleving

	Dat is (bijna) altijd zo	Dat is vaak zo
1. Andere kinderen doen mij pijn.	1,82%	4,11%
2. Andere kinderen schelden mij uit.	1,76%	4,05%
3. Andere kinderen sluiten mij buiten.	2,10%	4,05%
4. Andere kinderen lachen mij uit.	1,90%	3,55%

Analyse van de gegevens door het MT (op 06-01-2020)

We zijn deels tevreden met de resultaten.

Omdat:

- De gemiddelde score van Welbevinden, Pestbeleving en Veiligheidsbeleving zijn:
 - o WB: 74%
 - o PB: 97%
 - o VB: 87%
- Ze wel een beeld geven van de huidige populatie leerlingen in groep (6/)7 en 8. De scores van Pestbeleving en Veiligheidsbeleving zijn erg mooi! De score van Welbevinden is lager dan de gestelde norm (niet lager dan 1 standaarddeviatie van het landelijk gemiddelde). Opvallend daarbij is dat in beide groepen het laagst is gescoord op de stelling 'Ik krijg werk dat ik graag doe'. Deze score vraagt om het in zetten van vervolgacties. Een mogelijke verklaring is dat er aan de leerlingen in de bovenbouw meer eisen worden gesteld. Ze worden meer vanuit hun comfortzone in de zone van naaste ontwikkeling geplaatst bijv. m.b.t. eigenaarschap en leren leren. Dit stuit bij sommige leerlingen op weerstand en vraagt om een doorgaande lijn op school. Daarnaast is ons onderwijs meer gericht op hoofd dan op handen. Mogelijk verklaart dit ook deels deze score. In de lopende schoolplanperiode zal 'Onderwijs voor doeners' verder uitgewerkt worden.
- Eén leerling had aangegeven dat hij vaak pijn wordt gedaan. Dit is bij deze leerling nagevraagd maar bleek fout door hem te zijn ingevuld.

We hebben de resultaten vergeleken met andere informatiebronnen. Zie onderstaande tabel en bijbehorende informatie.

- Resultaten ZIEN!-observatielijsten ingevuld door de leerkracht:
 - o Welbevinden (en betrokkenheid)We zien dat de leerkrachten van beide groepen Welbevinden van de leerlingen hoger scoren dan de leerlingen zelf.
- Resultaten ZIEN! Leerling 5-8 Sociale vaardigheden
 - o Opvallend is dat de meisjes in groep 8 laag scoren op zowel ruimtenemend als ruimtegevend gedrag. Dit wijkt af van de leerkrachtvragenlijst. In hoeverre hebben deze leerlingen voldoende zicht op zich zelf?

(Vervolg)acties

De volgende acties waren al in gang gezet:

- Het bespreken van de uitslagen tijdens SOVA lessen. Dit gebeurde soms op stelling niveau, soms ook op individueel niveau wanneer de leerkracht vragen had rondom een antwoord die in de praktijk anders wordt waargenomen.
- Nog consequenter benoemen van de kleuren (rood, oranje en groen, welk gevoel geef jij de ander)
- Duidelijker uitleg geven vlak voorafgaande aan de afname

Het effect daarvan is:

- Leerlingen begrepen beter wat de vragen inhielden en hoe ze moesten antwoorden, dat maakt de uitslag meer betrouwbaar.
- Individueel navraag doen geeft helderheid of een antwoord verkeerd is geïnterpreteerd door een leerling of dat er echt wat aan de hand is. Bij 3 leerlingen is het antwoord alsnog aangepast.

De volgende acties zullen gaan plaatsvinden:

- Doorgaande bezinning op de afname van de vragenlijst om verkeerd interpreteren van de vragen te voorkomen.
- De lage score op 'ik krijg werk wat ik graag doe' doorgeven aan het cruiseteam 'Onderwijs voor doeners'
- De BAS-lijnwerkgroep 'Zelfstandige leerhouding' zal in cursusjaar 2019-2020 een voorstel doen voor een doorgaande lijn voor 'leren leren'.

We streven ernaar dat volgend jaar de veiligheidsbeleving is:

- 85% van alle leerlingen. Dit is een eigen norm die afwijkt van de ZIEN-norm, omdat we zitten met een kleine populatie leerlingen in groep 7 en 8. Dan zouden we altijd in een negatieve score belanden wanneer slechts 1 leerling aangeeft dat hij of zij zich niet prettig voelt op school.

* Opmerking: I.v.m. de coronaperiode is geen tweede ronde van de leerlingvragenlijst afgenomen. Groep 8 was hier net mee gestart voordat de school dicht ging. Niet alle leerlingen hebben de vragenlijst ingevuld. Ook de leerlingen van groep 7 nog niet. Het deel van de vragenlijsten die wel zijn ingevuld, is wel meegenomen in de rapportage vanuit ZIEN naar de inspectie. Dit kan een vertekend beeld geven.

Leerling- en leerkrachtvragenlijst sociale vaardighedenoktober 2019:

Naam school:	Eliëzerschool
Periode:	okt-19

Alle lichtgele cellen handmatig invullen

Alle lichtgroene cellen worden automatisch gevuld vanuit kopieerbladen

Leerkrachtvragenlijst									
Groep	invuller	norm	BT	WB	SI	SA	SF	IB	IL
1		63%	72%	77%	65%	60%	53%	63%	63%
2		64%	84%	94%	78%	79%	71%	77%	86%
3		63%	90%	96%	100%	89%	80%	74%	78%
4		65%	81%	83%	72%	74%	59%	66%	68%
5/6		63%	80%	84%	74%	73%	71%	81%	79%
6/7		63%	88%	90%	88%	78%	77%	86%	90%
8		63%	75%	85%	85%	70%	72%	74%	72%
Schoolgem.			81%	87%	80%	75%	69%	74%	77%

aantal IIn	aantal WB/BT norm gehaald	% WB/BT norm gehaald	aantal RN (SI/SA)	% vaardigheden	aantal RG (SF/IB/IL)	% vaardigheden	bijzonderheden
8	6	75%	4	50%	3	38%	
7	7	100%	4	57%	5	71%	
10	10	100%	10	100%	5	50%	
10	10	100%	7	70%	1	10%	
18	17	94%	10	56%	11	61%	
17	15	88%	12	71%	13	76%	
12	12	100%	9	75%	7	58%	

	BT	WB	RK	AN	PB	PG	VB	aantal IIn	aantal WB/BT	% WB/BT norm	aantal PB én VB	% veiligheid norm	aantal RN én RG	% vaardighe	bijzonderheden	RN	RG
Groep 7	74%	75%	83%	76%	97%	98%	84%	12	3	25%	4	33%	5	42%		68%	75%
Groep 8	67%	72%	86%	61%	96%	98%	90%	12	2	17%	7	58%	7	58%		68%	75%
Schoolgem.	71%	74%	85%	69%	97%	98%	87%									68%	75%

Opmerking: Dit jaar is voor het eerst gebruik gemaakt van de 1-16 vragenlijst van ZIEN. Bovenstaand scoreformulier bij de 1-16 vragenlijst was tijdens de afname nog niet helemaal uitontwikkeld waardoor de uitslag van deze vragenlijst nog niet beoordeeld kon worden. Hierover hebben we contact gehad met de ontwikkelaars van ZIEN! In verband hiermee zijn deze gegevens niet op schoolniveau besproken. Met de leerkrachten zijn groepsbesprekingen gehouden over de resultaten.